

Dosarul nr. 1ra-1219/2022
1-21181452-01-1ra-11082022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului și de către inculpat, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Caută Daniel XXXXX, născut XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 09.12.2021 până la 01.03.2022;

Instanța de apel de la 23.03.2022 până la 14.06.2022;

Instanța de recurs de la 11.08.2022 până la 16.11.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 01 martie 2022, Caută Daniel a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, și i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumularea parțială a pedepsei stabilite prin prezenta sentință cu pedeapsa neexecutată numită prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 mai 2020, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă de 12 (doisprezece) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Caută Daniel la 02 septembrie 2021, aproximativ la ora 20.00, aflându-se în XXXXX, acționând intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările ce pot surveni, a inițiat un conflict cu concubina sa, Constantinovici Tatiana, XXXXX, cu care locuia în același domiciliu și care potrivit art. 133¹ lit. a) Cod penal,

este membru de familie, în rezultatul căruia i-a aplicat ultimei o lovitură cu palma peste față.

Ulterior, tot la 02 septembrie 2021, Caută Daniel continuându-și acțiunile sale intenționate, aflându-se în garajul amplasat în XXXXX, având drept scop impunerea voinței și a controlului personal asupra acesteia, i-a aplicat lui Constantinovici Tatiana, mai multe lovituri cu pumnul în regiunea capului în rezultatul cărora victima a căzut jos fără cunoștință, urmare a acestui fapt fiind internată în stare inconștientă la IMSP Institutul de Medicină Urgentă, iar la 09 octombrie 2021 a fost constatat decesul victimei. În rezultatul acțiunilor violente a lui Caută Daniel, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202118C0062 din 18.10.2021, moartea victimei Constantinovici Tatiana a survenit în rezultatul vătămarilor corporale grave, manifestate prin traumă cranio-cerebrală închisă, hematom subdural pe stânga, care în rezultatul intervenției chirurgicale, trepanația craniului și evacuarea hematomei subdurale s-au complicat cu comă cerebrală și necroză a țesutului cerebral.

Prima instanța a încadrat acțiunile inculpatului Caută Daniel conform indicilor calificativi ai infracțiunii prevăzută de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, adică, *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare și acțiuni violente, care au provocat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului prin care a solicitat casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Caută Daniel să fie achitat, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului avocatul a invocat că, instanța de fond a dat o apreciere eronată probele acumulate și învinuirea adusă inculpatului a fost bazată în exclusivitate pe declarațiile martorilor acuzării, iar declarațiilor inculpatului, nu le-au fost date nicio apreciere, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală. A menționat că reieșind din probele prezentate și cercetate în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, vina inculpatului Caută Daniel, nu a fost dovedită vis-a-vis de cele incriminate, or, în cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat existența faptei infracțiuni prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

De asemenea, a indicat că față de expert au fost înaintate 9 întrebări spre soluționare, prin raportul de expertiză judiciară din 18.10.2021, însă expertul nu a răspuns la toate, astfel raportul de expertiză este unul neclar, insuficient, incomplet și nu elucidează toate circumstanțele cauzei. Totodată, apelantul a reiterat că la 02.12.2021 de către apărare a fost înaintată cerere cu privire la efectuarea expertizei judiciare repetate, care a fost respinsă de către procuror, iar cauză remisă instanței de

judecată. Astfel, apărarea a rămas pe poziția că raportul de expertiză nu demonstrează vinovăția inculpatului, ba mai mult, cauza morții victimei, nefiind stabilită de către expertiză.

Mai mult, nici specialistul Balea Valeriu, audiat în cadrul ședinței, nu a răspuns la aceste întrebări, însă a relatat că nu poate concretiza cu ce se formează trauma cerebrală închisă, iar semne de leziuni nu persistau. Apar semne de întrebare cum a fost stabilită trauma cerebrală-inchisă de către expert, odată ce leziuni nu erau, iar din spusele acestuia, hematumul era înlăturat, fractură pe craniu nu era.

Cât privește cheltuielile judiciare, apărarea a susținut că instanța de fond ilegal, a dispus încasarea acestora din contul inculpatului.

3.1. Împotriva sentinței instanței de fond a depus apel și inculpatul Caută Daniel, prin care a invocat că nu este de acord cu sentința și a solicitat să îi fie aplicată o pedeapsă mai blândă sau să îi fie aplicată legea cu privire la amnistie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, apelurile declarate de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului Caută Daniel au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că, instanța de fond cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare.

Astfel, instanța de apel a menționat că audiind participanții la proces, cercetând probele și apreciind acestea conform art. 101 Cod de procedură penală, a conchis în pofida faptului că inculpatul nu recunoaște vina în cele imputate că vinovăția lui este dovedită integral și se confirmă prin următoarele mijloci de probă, constituind un ansamblul de probe concludente: declarațiile succesului părții vătămate Cojocari Natalia, declarațiile martorului Băț Ion, declarațiile martorului Rusu Igor, declarațiile martorului Rabei Ruslan, declarațiile martorului Băț Valentina, declarațiile martorului Roșca Vladimir, declarațiile specialistului Daraban Eugeniu, declarațiile specialistului Balea Valeriu, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03 septembrie 2021, cu planșa fotografică, acțiune procesuală în cadrul a fost cercetat ap.75 situat pe XXXXX, locul de unde a fost preluată victima Constantinovici Tatiana de către echipajul medical în stare inconștientă (f.d.13-20, Vol. I); procesul-verbal de ridicare din 01 octombrie 2021, potrivit căruia a fost ridicate de la Railean Capitolina materialul înregistrat în R-2 al IP Centru nr. 8815 din 06.06.2021 și nr.12508 din 30.07.2021(f.d. 26, Vol. I); procesul-verbal de examinare din 26 noiembrie 2021, potrivit căruia se constată că în adresa IP Centru al DP mun. Chișinău, au parvenit plângeri de la Constantinovici

Tatiana pe faptul agresării de către Caută Daniel (f.d. 42, Vol. I); procesul-verbal de confruntare din 23 noiembrie 2021, potrivit căruia a fost efectuată confruntarea dintre martorul Băț Igor și martorul Rusu Igor, iar martorii unanim au confirmat că în momentul în care Caută Daniel a aplicat două lovituri lui Constantinovici Tatiana, martorul Rusu Igor nu se afla afară, iar în momentul în care Constantinovici Tatiana a căzut jos de pe scaun ultima nu s-a lovit cu fața sau capul de pământ (f.d. 69-71, Vol. I); raportul de expertiză judiciară nr.202118C0062 din 18 octombrie 2021, potrivit căruia moartea lui Constantinovici Tatiana XXXXX, a survenit în rezultatul vătămarilor corporale grave: Trauma cranio-cerebrală închisă, hematom subdural pe stânga, care în rezultatul intervenției chirurgicale: Trepanația craniului și evacuarea hematomei subdurale s-au complicat cu comă cerebral și necroză a țesutului cerebral, prin care se confirm datele necropsiei și adevărate cercetării histologice. Leziunile corporale depistate, se exclude apariția lor de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sine stătător (f.d. 51-53, Vol.I).

Subsecvent, instanța de apel a respins argumentele avocatului în apelul depus, precum că instanța a pus la baza sentinței declarațiile martorilor acuzării, care nu au fost confirmate prin alte probe, prestabilindu-le din timp o putere probatorie prioritară, or, martorul Rusu Igor, atât la urmărirea penală, cât și în cadrul instanței de fond a declarat că, *„cunoaște că Caută Daniel cu Tatiana se aflau în concubinaj, timp de aproximativ 4-5 luni, și în această perioadă cu Tatiana a discutat, care s-a plâns că a fost bătută de Caută Daniel, erau probleme ca în orice familie. Concretizează, că în drum Caută Daniel a lovit-o pe Tatiana, deoarece aceasta era în stare de ebrietate și-l făcea de rușine, nu a văzut ca la cădere aceasta să se lovească de ceva”*. Totodată, martorul Băț Ion a comunicat că *„peste aproximativ 15 minute s-a apropiat Tatiana, fiind în stare de ebrietate avansată și s-a așezat pe un scaun. Aceasta cerea să-i fie turnat alcool, la ce ei refuzau. La un moment, Caută Daniel a lovit-o de două ori peste față și aceasta a căzut la pământ,, ceea ce dă dovadă despre violența continuă asupra victimei, ce era aplicată de către concubinul acesteia Caută Daniel, iar argumentele avocatului precum că, instanța de fond eronat a apreciat probele nu au nici-un suport probator. Mai mult, toate probele administrate, au fost acumulate în strictă conformitate cu legislația în vigoare, probe care la moment sunt în vigoare, or, acestea nu au fost atacate în modul și termenul stabilit pentru nulitatea acestora.*

De asemenea, instanța de apel a apreciat argumentele inculpatului precum că, i-a aplicat doar trei lovituri peste față, ca fiind declarații date cu scopul de a evita răspunderea penală pentru fapta comisă și nu pot fi reținute drept veridice, or, contravin circumstanțelor și probelor cauzei penale. Din declarațiile martorului Roșca Vladimir rezultă, că, *„Caută Daniel i-a aplicat Tatianeii o singură lovitură, în regiunea*

capului, si în rezultat aceasta a căzut jos. Din câte a auzit, au mai fost cazuri când Caută Daniel îi făcea muștrări lui Tatiana, însă nu poate confirma concret ce fel de muștrări”.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a apreciat ca veridice declarațiile martorilor, deoarece ele sunt consecutive, neschimbate pe parcursul urmăririi penale și în ședința de judecată, și sunt confirmate prin cumulul de probe cercetate în cadrul cercetării judecătorești, au fost date sub jurământ, iar temeiuri de a nu crede acestora instanța de apel nu are. Ori, în cauza penală nu au fost constatate circumstanțe, natura cărora ar putea produce neîncrederea în declarațiile martorilor menționați.

Concomitent, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul apărării precum că, raportul de expertiză nu demonstrează vinovăția inculpatului, iar cauza morții victimei nu este stabilită de către expertiză, or, potrivit raportul de expertiză judiciară nr.202118C0062 din 18 octombrie 2021,, la examinarea cadavrului, s-a constatat: că moartea Constantinovici Tatiana, XXXXX, a survenit în rezultatul vătămarilor corporale grave: *Trauma cranio- cerebrală închisă, hematom subdural pe stânga, care în rezultatul intervenției chirurgicale: Trepanația craniului și evacuarea hematomei subdurale s-au complicat cu comă cerebral și necroză a țesutului cerebral, prin care se confirm datele necropsiei și adeverate cercetării histologice. Leziunile corporale depistate, se exclude apariția lor de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sine stătător (f.d. 51-53, Vol.I);* Potrivit fișei medicale cu nr. 6542 a Spitalului Raional Drochia, secția terapie intensivă, victima a fost internată la dat de 05.10.2021 ora 20.12 min cu diagnosticul stare după evacuarea hematomului subdural emisferial de stânga, comă, edem cerebral difuz, în urma consultatei neurologului din data de 06.10.2021 s-a stabilit diagnosticul de contuzie cerebrală, hematom subdural, coma cerebrală starea pacientei fiind gravă fără cunoștință. Astfel la data de 09.10.2021 s-a constatat moartea biologică a victimei cu diagnoza clinică definitivă, stare după trepanația creierului cu evacuarea hematomei, edem cerebral, comă cerebrală de gradul 3-4.

Așadar, instanța de apel a menționat că din declarațiile inculpatului, martorilor, din circumstanțele cauzei urmează că loviturile produse de către inculpat victimei, erau predominant pe partea stânga a capului, și prin expertiza judiciară s-a constatat că, la victima s-a format hematom subdural pe stânga la fel. Prin urmare, este legătura cauzală directă între loviturile aplicate în partea stingă a capului victimei și leziunile corporale cauzate acesteia anume în această zonă a capului.

La fel, vinovăția inculpatului Caută Daniel se mai dovedește și prin procesul-verbal de examinare din 26 noiembrie 2021, potrivit căruia se constată că în adresa IP Centru al DP mun. Chișinău, au parvenit plângeri de la Constantinovici Tatiana pe faptul agresării de către Caută Daniel. Respectiv, potrivit materialelor examinate se constată că în privința lui Caută Daniel au fost întocmite procese-verbale

contravenționale de comitere a contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional (f.d. 42, Vol. I); cât și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03 septembrie 2021, cu planșa fotografică, acțiune procesuală în cadrul a fost cercetat ap.XXXXX, locul de unde a fost preluată victima Constantinovici Tatiana de către echipajul medical în stare inconștientă.

La fel, instanța de apel a apreciat critic alegațiile avocatului Cazacu Dumitru precum că, în acțiunile inculpatului Caută Daniel nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute la art. 201¹ alin. (4) Cod penal, or, instanța de judecată anume din totalitatea semnelor obiective și subiective, a constatat că, sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului Caută Daniel, sub aspectul comiterii infracțiunii de violență în familie în forma calificată și la argumentarea încadrării juridice a acțiunilor ei în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

Astfel, ținând cont de cele enunțate supra și de speța deferită justiției, instanța de apel a conchis că, inculpatul Caută Daniel a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (4) Cod penal - *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare și acțiuni violente, care au provocat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei.*

În ce privește solicitarea inculpatului Caută Daniel, expusă în cerere de apel privind aplicarea în privința lui a actului de amnistie, instanța de apel a respins-o ca nefondată, or, art. (1) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, statuează expres că, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8. Mai mult ca atât, potrivit prevederilor art. 2, al aceleiași Legi, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Totodată, potrivit art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art.135-139, art.140 alin.(2), art.140¹-145, art.151, art.158 alin.(2)-(4), art.160 alin.(3), art.164 alin.(2) și (3), art.165, art.166 alin.(2) și (3), art.166¹ și 167, art.168 alin.(2) și (3), art.169 alin.(2), art.171 și 172, art.174-175¹, art.179 alin.(3),

art.181², art.183 alin.(2), art.186 alin.(5), art.187 alin.(2)-(5), art.188, art. 189 alin. (2)-(6), art.190 alin.(5), art.191 alin.(5), art.196 alin.(4), art.201¹, art.205 și 206, art.208-209, art.211 alin.(2), art.212 alin.(2)-(4), art.213, art.216 alin.(3), art.217 alin.(4), art.217¹ alin. (3) și (4), art.217³, art.217⁴ alin. (2) și (3), art.217⁶, art.219 alin.(2), art.220 alin.(2) și (3), art.236 și 237, art.238 alin.(2), art.239 alin.(2), art.239¹ și 239², art.240 alin.(3) și (4), art.243 și 244, art.245-246¹, art.247 alin.(2), art.248 alin.(3)-(7), art.248¹ și 248², art.252 alin.(2)-(4), art.257 și 258, art.260¹-261¹, art.264 alin.(2)-(6), art.264¹, art.275, art.278-280, art.282-286, art.289-289³, art.292, art.295 alin.(1)-(6), art.295¹ alin.(1) și (2), art.295² alin.(1)-(3), art.303-315, art.322 alin.(2)-(6), art.324-329, art.330², art.332-335¹, art.337-343, art.344 alin.(2), art.345, art.347, art.349, art.352 alin.(3), art.360, art.362¹ alin.(3), art.365 alin.(2) și (3), art.368 alin.(2), art.369 alin.(3), art.370 alin.(2) și (3), art.385-388.

În acest punct de analiză, instanța de apel a precizat că, inculpatul Caută Daniel nu poate beneficia de exigențele actului de amnistie, or, infracțiunea săvârșită de către inculpat, și anume, prevăzută de art. 201¹ alin. (4) Cod penal se regăsește printre infracțiunile enumerate la art. 6 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, prohibiție impusă expres de legiuitor.

Prin urmare, la cazul dedus judecării inculpatul cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 din Legea nr. 243 și în privința lui nu poate fi aplicat respectivul actul de amnistie.

În ce privește argumentul apelului cu privire la aplicarea pedepsei mai blânde, instanța de apel la fel l-a respins ca fiind neîntemeiat, or, la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 61, 75-77 Cod penal adică, de pericolul social al crimei comise de Caută Daniel, de gravitatea infracțiunii comise, care se califică ca infracțiune deosebit de gravă, care face parte din capitolul infracțiunilor contra familiei, care atentează la relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială, nu a recunoscut vinovăția, nu se căiește de cele săvârșite. Deci, la aplicarea pedepsei s-a ținut cont că, scopul aplicării pedepselor penale este de protejare a societății de infractori și de infracțiunile comise de ei, de apărare a societății împotriva celor mai grave fapte antisociale și prevenirea lor, de persoana inculpatului care nu a recunoscut vinovăția, unde prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pedeapsă pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și care se regăsește în limitele sancțiunii legii penale imputate inculpatului.

În deplin acord cu cele enunțate supra, instanța de apel a reiterat că nu pot fi reținute ca fiind plauzibile argumentele apărării privind achitarea inculpatului, ori de către instanța de fond, în urma cercetării probelor, și verificării acestora în instanța de

apel, fiind analizate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al coroborării lor, s-a constatat dincolo de dubii rezonabile vinovăția inculpatului. Astfel, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată atât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, cât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Totodată, cu referire la argumentul invocat de către apărător în numele inculpatului Caută Daniel prin care consideră că instanța de fond neîntemeiat a dispus încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, instanța de apel a menționat că soluția instanței de fond prin care ultima a dispus încasarea sumei de 4 526 lei din contul inculpatului, este una justificată și întemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, și vinovat de comiterea căreia este anume inculpatul.

Din materialele cauzei penale, rezultă că printre probele ce confirmă vinovăția inculpatului se regăsește și raportul de expertiză judiciară nr. 202118C0062 din 18.10.2021, pentru efectuarea căruia a fost suportate cheltuieli de către stat în sumă totală de 4 526 lei, ori la etapa efectuării expertizei costul acesteia a fost acoperit integral din contul statului.

Urmare celor menționate, instanța de apel a conchis că cheltuielile de judecată în suma de 4 526 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.202118C0062 din 18.10.2021, urmează a fi încasate anume din contul lui Caută Daniel în beneficiul statului, având în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de către stat pentru efectuarea la caz, a expertizei judiciare. Ori, anume inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii, și acțiunile prejudiciabile a inculpatului au determinat necesitatea efectuării expertizei judiciare la caz.

Așadar, ținând cont de cele expuse, instanța de apel a ajuns la concluzia că apelul declarat de avocatul Cazacu Dumitru în nume inculpatului cât și apelul inculpatului, urmează a fi respinse, ca nefondate și urmează a fi menținută, fără modificări, sentința primei instanțe.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În susținerea celor solicitate, recurentul indică că instanțele de fond au dat o apreciere greșită probelor administrate în respectiva cauză penală, or, condamnarea inculpatului a avut loc doar în baza presupunerilor.

De asemenea, apărătorul Cazacu Dumitru indică alegații similare celor invocate în cererea de apel.

5.1. La 24 august 2022, inculpatul Caută Daniel declară recurs ordinar prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care să îi fie stabilită o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau să îi fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune în temeiul art. 90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul susține că se căiește sincer de cele comise și că la moment se află în celulele Penitenciarului 13 în condiții inumane și degradante.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestora, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, Colegiul penal subliniază că autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de către recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În recurs, recurentul invocă argumentul precum că, „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă că pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că instanțele de fond la adoptarea hotărârii de condamnare a inculpatului s-au bazat în exclusivitate pe probele părții acuzării, care nu coroborează cu celelalte probe, deoarece acesta reprezintă poziția subiectivă a părții apărării.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art. 101 alin. (2) Cod de procedură penal, *judcătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.*

Astfel, competența de apreciere a probelor în instanța de judecată îi revine *judcătorului.*

De asemenea, apărătorul indică aceleași argumente invocate și în cererea de apel la care instanța de apel s-a expus clar și detaliat, soluție pe care instanța de recurs ordinar o însușește (*a se vedea pct. 4.1. din prezenta decizie*).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apeluri și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, invocat în cererea de recurs de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, Colegiul penal evidențiază că temeiul dat se invocă numai în

cazul când faptei săvârșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, iar în cazul supus judecării avocatul recurent invocă dezacordul cu aprecierea probelor, solicitând achitarea acestuia, ceea ce clar nu cade sub incidența temeiului indicat.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate de avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Caută Daniel, Colegiul penal reține că, potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 14 iunie 2022, în prezența inculpatului și al avocatului acestuia, Cazacu Dumitru, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 213-216, vol. I).

Din materialele dosarului rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 12 iulie 2022, inculpatul și avocatul nemotivat nu s-au pronunțat la ședință (f.d. 217, vol. I), decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău în aceeași zi.

Inculpatul Caută Daniel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la 24 august 2022, astfel, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurentul nu aduce careva argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declarare al recursului ordinar este *absolut* și are un caracter *imperativ*, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Referitor la argumentele inculpatului, expuse în pct. 5.1 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar declarat de către inculpatul Caută Daniel este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Caută Daniel XXXXX* recursul ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului ca fiind vădit neîntemeiat, iar recursul ordinar declarat de către inculpat, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 decembrie 2022**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan